

Бджолина отрута - загальні відомості

Зі скарбниці народної медицини взяти чимало високоефективних лікувально-профілактичних засобів. Серед них певне місце займає бджолина отрута – апітоксин (від латинського apis – бджола і грецького toxikon – отрута). Відомо, що з давніх часів у народній медицині як лікувальний засіб застосовується не тільки бджолиний мед, але в багатьох випадках і бджолина отрута.

Чому протягом століть бджоли вижили й майже не змінилися, тоді як багато комах і тварин зникли, навіть динозаври?

Вважається, що бджоли зуміли вижити завдяки своїй здатності жалити. У медоносної бджоли (робочої й матки) на кінці черевця є орган захисту – жалкий апарат. Він складається з жала, двох отрутих залоз і резервуара для отрути. Бджоли використовують його при захисті гнізда, потомства й для самооборони. Матки застосовують жало лише в боротьбі із суперницями.

При ужаленні бджола ударом черевця втикає вістря жала в шкіру. Ритмічно скорочуючись, мускулатура жала проштовхує його дедалі глибше й одночасно нагнітає отруту через канал жала в ранку. Бджола, що вжалила іншу бджолу або яку-небудь комаху (але ж це природне призначення її отрути зброї), не втрачає жала й взагалі не зазнає при цьому ніякого збитку. Тільки в тому випадку, якщо бджола жалить людину або тварину, вона розплачується за це життям. Вжаливши, бджола летить, а її жалкий апарат разом із резервуаром отрути, отрутною залозою й останнім вузлом черевного нервового ланцюжка відривається від її черевця й залишається в ранці. При цьому колюча частина жала має зазубринки, що перешкоджають його витягуванню, мускулатура жала продовжує скорочуватися, нагнітаючи отруту аж до повного спорожнювання резервуара.